

“Факти чи стереотипи”

1. Повні люди - привітні.
2. В Україні проживає понад 100 національностей.
3. Більшість сенаторів США – чоловіки.
4. Аборигени - люди відсталі.
5. Усі шведи - світловолосі.
6. Політики - люди безчесні.
7. Усі українці люблять сало.
8. Більшість інвалідів не можуть займатися спортом.
9. Темношкірі більш схильні до занять спортом, ніж до інтелектуальної праці.
10. Хворі на СНІД - люди аморальні.
11. Усі президенти України - чоловіки старші за 35 років.
12. Араби - люди імпульсивні.
13. Християни - люди високих чеснот.
14. Яблуні цвітуть навесні.
15. Українські чорноземи - найкращі.

Завдання

Спробуйте класифікувати ці уявлення на позитивні, нейтральні і негативні. Чи є серед цих стереотипів такі, що можуть становити суспільну загрозу? Які саме?

Завдання

Спробуйте класифікувати ці уявлення на позитивні, нейтральні і негативні. Чи є серед цих стереотипів такі, що можуть становити суспільну загрозу? Які саме?

Завдання

Спробуйте класифікувати ці уявлення на позитивні, нейтральні і негативні. Чи є серед цих стереотипів такі, що можуть становити суспільну загрозу? Які саме?

Юлія – активна захисниця прав етнічних меншин. Хоч сама вона не належить до цієї меншини, у Юлії є багато друзів серед представників меншин, і вона час від часу бере участь в їхніх акціях. Її роботодавець, якому не подобається ця етнічна група, дізнається про це і попереджає, що вона не отримає підвищення, доки не перестане підтримувати їх і проводити з ними свій час. Чи є це дискримінацією?

1. Так, це непряма дискримінація.
2. Так, це дискримінація на підставі сприйняття.
3. Так, це дискримінація за асоціацією.
4. Ні, це не дискримінація.

Який з наступних прикладів в найменшій мірі може бути виправданою прямою дискримінацією за ознакою віку?

1. Закон, що всі виборці повинні бути віком від 18 років і старше.
2. Закон, який вимагає, щоб людина досягла 18 років, перш ніж їй буде дозволено укласти шлюб.
3. Закон, який вимагає, щоб людина досягла 18 років, перш ніж вона зможе придбати алкоголь.
4. Закон, який вимагає, щоб людина досягла 18 років, перш ніж вона зможе купляти книжки.

Коли непряма дискримінація буде виправданою?

1. Коли уряд може висунути раціональну основу для дискримінації.
2. Коли непряма дискримінація має підтримку більшості населення.
3. Коли непряма дискримінація може бути виправдана законною метою, а засоби досягнення цієї мети є необхідними і пропорційними.
4. Непряма дискримінація ніколи не може бути виправданою.

У нічному клубі діють правила, що дівчата заходять безкоштовно, а хлопці повинні сплачувати 50 гривень.

1. Це не дискримінація, адже є правомірна мета
2. Це не дискримінація, адже спосіб досягнення пропорційний
3. Це пряма дискримінація за ознакою статі
4. Це утиск

Утиск (harassment) є однією з форм якого виду дискримінації?

1. Дискримінації на підставі сприйняття
2. Дискримінації за асоціацією
3. Непрямої дискримінації
4. Жодної із вказаних

Аїда – мусульманка і носить нікаб. Вона йде в крамницю, щоб купити продукти. Продавець відчуває неприязнь до жінок, які носять нікаб, і відмовляється її обслуговувати. Яке з наступних тверджень вірне?

1. Це не дискримінація, оскільки виправдано ставитися до людей по-різному через їх релігію.
2. Це множинна дискримінація за ознаками статі та релігійних переконань.
3. Це не дискримінація, тому що законодавство про дискримінацію не поширюється на магазини.
4. Це дискримінація на підставі сприйняття.

У парламенті дуже низький відсоток депутатів-жінок. Уряд приймає закон про те, що до 2025 року всі політичні партії повинні висунути списки кандидатів, які налічують принаймні 33% жінок. Яке з наступних тверджень є вірним?

1. Закон прямо дискримінує за ознакою статі.
2. Закон є прикладом розумного пристосування.
3. Закон є прикладом позитивної дії.

Щоб потрапити до бібліотеки потрібно подолати кілька сходинок. У результаті, велика кількість потенційних користувачів з обмеженими можливостями не можуть отримати доступ до бібліотеки. Бібліотека має достатньо грошей аби обладнати пандус, але вирішує не робити цього. Прикладом чого це є?

1. Утисків (harassment)
2. Віктимізації
3. Ігнорування необхідності розумного пристосування
4. Позитивної дії

Марія вважає, що її роботодавець дискримінував її за ознакою статі. Вона обговорює подання позову проти свого роботодавця з деякими зі своїх колег. Її роботодавець дізнається про це і говорить їй, що, якщо вона вчинить позов, її зарплата буде заморожена. Котре з наступних тверджень є вірним?

1. Це приклад непрямой дискримінації, тому що Марія ще не має доказів прямої дискримінації.
2. Це приклад відмови від розумного пристосування, тому що роботодавець Марії ігнорує її проблеми.
3. Це приклад дискримінації по асоціації, тому що Марія обговорювала свої думки з колегами.
4. Це приклад віктимізації, тому що Марія може шкоди через свій намір подати скаргу про дискримінацію.

Оголошення про відкриту вакансію: шукаємо молодих привабливих дівчат для роботи в салоні краси. Це приклад:

1. Дискримінації за ознакою віку
2. Це не дискримінація, роботодавець сам може визначати кого брати на роботу
3. Це пряма множинна дискримінація за ознаками статі та віку

Дівчина на візку хотіла відсвяткувати свій день народження в нічному клубі, однак охорона на вході не пропустила її до закладу. Адміністрація закладу аргументувала таке рішення тим, що дівчина на візку буде перешкоджати іншим відвідувачам, та їм буде неприємно на неї дивитися.

1. Адміністрація сама може вирішувати, кого пропускати, а кого ні
2. Це пряма дискримінація
3. Це виправдано законною метою – інтересами інших відвідувачів

Сфера законодавчої боротьби з дискримінацією має бути обмежена освітою, питаннями праці, житла, надання товарів і послуг. Це так чи ні?

Так. Це основні сфери, в яких дискримінація має місце, і законодавство має бути обмежене цими рамками.

Ні. Антидискримінаційне законодавство має застосовуватися до всіх напрямків діяльності, що регулюються законом.

Я хотіла найняти квартиру, знайшла відповідне оголошення, домовилась про зустріч із власником. Коли ми зустрілися, власник квартири почав розпитувати звідки я. Коли він дізнався, що я нещодавно переїхала з Донбасу, одразу сказав мені: «я не здаватиму квартиру таким людям як Ви! Я не довіряю переселенцям». Це приклад:

1. Утиску
2. Прямої дискримінації за ознакою місця проживання
3. Не дискримінація, власник сам може обирати кому здавати квартиру

Дмитро шукає працівника для прибирання своєї квартири раз на тиждень. Він дає оголошення в місцевій газеті, застерігаючи "Ніяких молдован, будь ласка", тому що вважає молдован більш схильними до крадіжки речей з його будинку. Яке з наступних тверджень є вірним?

1. Це пряма дискримінація за ознакою національності, і вона не є виправданою.
2. Це непряма дискримінація за ознакою національності, і вона не є виправданою.
3. Це пряма дискримінація за ознакою національності, але вона є виправданою через побоювання Дмитра про злочин.
4. Це пряма дискримінація за ознакою національності, але вона є виправданою, оскільки робота буде проводитися в приватному будинку Дмитра.

Співробітники дізнаються про ВІЛ-позитивний статус одного з колег та починають писати заяви до керівництва про його звільнення, адже ВІЛ-позитивний статус цього колеги, на їх думку, загрожує їх безпеці та здоров'ю.

1. Це виправдано правомірною метою захисту здоров'я інших працівників
2. Це пряма дискримінація за станом здоров'я
3. Це утиск

У відділку почав працювати новий співробітник. Інші поліцейські вирішили, що він гей та почали коментувати кожен його крок, постійно жартувати з приводу його сексуальної орієнтації. Це дискримінація?

а. так, з ним поводяться несправедливо

б. ні, це ж несерйозно, всі можуть жартувати

в. залежить від того, чи ці жарти принижують людську гідність

А тепер уявіть, що ви також працюєте в цьому відділку. Що ви будете робити, коли побачите, що ваші колеги цькують цього хлопця?

а. буду сміятися разом з усіма, це лише жарти

б. ви будете ігнорувати цю ситуацію, саме вирішиться

в. ви запропонуєте допомогу та захист хлопцю

У вашому департаменті працює “жінка за 50”. Зазвичай, коли колеги вирішують “піти вечером на пиво”, її не запрошують. Потім виявляється, що під час таких неформальних зустрічей обговорюють роботу. Жінка почувається відрізаною від колективу. Чи це дискримінація?

а. так, з нею поводяться несправедливо

б. ні, все «ок», нормально коли люди різного віку та статті соціалізуються окремо

в. залежить від того, що обговорюється під час таких неформальних зустрічей та їх цілей

Мусульманка влаштовується на роботу в кафе, але у перший робочий день, власник говорить їй, що вона не може обслуговувати клієнтів в нікабі. Це дискримінація?

- а. ні, власник сам може вирішувати, хто і як має обслуговувати клієнтів в його закладі
- б. так, з нею поводяться несправедливо
- в. залежить від того, в якому саме кафе вона працює

Чоловіка не пускають до нічного клубу,
аргументуючи тим, що клуб тільки для членів.
Але згодом, на його очах туди заходять двоє
чоловіків, які належать до іншої етнічної
групи. Це дискримінація?

- а. так, незаконно обмежувати людей через їхню етнічну належність
- б. ні, власники клубу самі можуть встановлювати правила
- в. залежить від того, яким чином поведився чоловік

Якщо ви вважаєте, що вас
дискримінували, куди ви можете
звернутися?

а. до суду

б. до профсоюзу

в. до Уповноваженого ВРУ з прав людини

г. до громадської організації

Завдання:

- Розробити рекомендації щодо запобігання сексуальних домагань в поліції

• Запитання для обговорення:

- - До кого слід звертатися поліцейським, якщо вони потерпають від сексуальних домагань?
- - Як мають діяти поліцейські, якщо вони знають про наявність сексуальних домагань серед їх колег?
- - Як має бути закріплений, і в яких документах принцип нульової толерантності до сексуальних домагань?

Ви сідаєте в потяг, щоб здійснити подорож з Києва до Варшави. З Вами в купе будуть їхати ще 3 людини. З ким із наступних пасажирів Ви хочете їхати в одному купе?

- Сліпий акордеоніст з Первомайська
- 22-річна китаянка, торгує джинсами
- Ром з Ірпеня, ніде не працює
- Хасидський паломник, який їде з Умані
- Греко-католицький священник
- Скінхед напідпитку з Харкова
- Будівельник з Глухова, який нелегально працює в Москві
- Молода художниця, ВІЛ-інфікована
- Біженка з однорічною дитиною на руках
- Відомий хірург-окуліст
- Качок з тюремними наколками
- Молдавська проститутка
- Студент з Могилянки, хоче швидше влаштуватися в західний ВНЗ і не повертатися
- Жінка, яка заробляє на життя, перевозячи алкоголь та цигарки за кордон
- Модний політик
- Програміст з плюшевим ведмедиком на рюкзаку
- Зірка молодіжного телесеріалу
- Грузинський поліцейський

Етнічний профайлінг

Якого роду проблеми, пов'язані з етнічним профайлінгом, злочинами на ґрунті ненависті та іншими дискримінаційними діями, можуть виникати у кожному випадку?

- Як цьому запобігти?
- Що сприяє толерантному недискримінаційному підходу?

У селі Горівка злочинець увірвався у будинок і вбив 8-річну дівчинку. Вбивство сталося, коли батько вийшов з дому, щоб допомогти дружині на роботі, залишивши самими двох дітей.

Знаряддям вбивства послужила звичайна викрутка. Місцеві також підозрюють, що дівчинку було зґвалтовано. За підозрою у вбивстві затримано 20-річного рома. Відкрито кримінальне провадження за статтею "Умисне вбивство малолітньої дитини, поєднане зі зґвалтуванням та насильницьким задоволенням статевої пристрасті неприродним способом". Затриманий своєї провини не визнає.

Жителі села через трагедію влаштували масові заворушення проти місцевих ромів. Односельці почали громити будинки, де мешкають роми. В результаті один дім був підпалений, в інших - пошкоджені меблі, вибиті шибки.

Практичні завдання до теми №4

- навчитися відрізняти злочини на ґрунті ненависті від «звичайних злочинів»;
- вміти звертати увагу на окремі деталі таких злочинів;
- підвести групу до пояснень алгоритму дій поліцейського під час виконання обов'язків, якщо він/вона бачить такий злочин.
- Інструкція:
- Об'єднатися у групи, кожна група отримує опис справи.
- Кожна група протягом 5 – 10 хвилин готує свої аргументи.
- Кожна група представляє свою оцінку справи, призначивши одну людину для презентації.
- Після завершення презентації відбувається спільна дискусія щодо того, чи були представлені злочини злочинами на ґрунті ненависті, на що мають звертати увагу поліцейські, як відрізняти такі злочини.

Група 1.

- *9 січня 2009 року в Кременчуці в районі набережної Придніпровського парку двоє молодих хлопців 19 та 22 років ззаду напали на 30-річного громадянина Китаю та почали його бити. Напад почався з удару порожньою пляшкою по голові. Спочатку жертва змогла чинити опір, однак нападникам вдалося повалити її на землю та почати бити ногами. Нападників налякали випадкові перехожі, а співробітникам охоронної фірми, який проїжджали повз, вдалося затримати одного з нападників та передати його патрульній службі. Згодом було затримано й другого нападника. У одного з нападників на пряжці ременю було зображення свастики, а в кишені одягу – вирізки з націонал-радикальних видань та портрет Гітлера. Обоє затриманих були членами місцевої*

Група 2.

- *31 березня 2009 року в центрі Києва, на Хрещатику, четверо молодих хлопців, членів організації «Патріот України», напали на громадянина Туреччини, який ішов по вулиці зі своєю дівчиною. Нападники почали бити жертв та супроводжували удари расистськими погрозами та образами. Усіх нападників було затримано, їхні дії були кваліфіковані правоохоронними органами як хуліганство. Деякі з нападників були вдягнені в камуфляжну форму, у мобільних телефонах кількох хлопців були знайдені відеозаписи «Патріоту України» – зйомки тренувань членів організації та агітаційні ролики.*

-

Група 3.

- 8 квітня 2009 року на вул. Щусєва в місті Києві четверо молодих хлопців напали на дівчину та хлопця з Китаю (обоє були студентами Київського лінгвістичного університету). Нападники наздогнали жертв, напали ззаду та почали бити хлопця руками, ногами та пляшкою з-під пива. Обоє постраждалих отримали легкі тілесні ушкодження. Напад вдалося зупинити завдяки втручанню випадкового свідка. Жертвам було надано першу допомогу, їх вдалося вмовити викликати патрульних та написати заяву. Завдяки запису камери спостереження нападників було ідентифіковано та затримано.

Група 4.

- *Двоє поляків напали на громадянина України в Любачеві, Польща. 63-річний автомобіліст проїхав КПП в Будомежі, і проїзжаючи Любачів, вирішив зробити покупки. Коли він виходив з автомобілю, на нього напали двоє місцевих молодиків. Один з нападаючих вдарив його кулаком в живіт і вульгарно прокоментував його національність. Інший, в свою чергу, погрожував йому смертю. Українець зателефонував в поліцію, яка затримала правопорушників.*

Група 5.

- 9 травня о 19:30 шукач притулку з Уганди йшов до станції метро «Палац спорту», Київ. За 120 м від станції двоє чоловіків заблокували йому дорогу. За словами постраждалого, їм було 25-26 років, атлетичної статури, з короткими стрижками. Один із них наказав йому зупинитися і став агресивно розпитувати, що той робить у його країні. Постраждалий відкрив сумку, щоб показати свої документи, і в цей час хлопці вдарили його у обличчя так сильно, що він втратив свідомість. Коли він отямився, то не міг встати, а з його кишень зникли водійські права та 820 гривень. Перехожа жінка викликала міліцію та швидку.

Група 6.

- 11 березня виходець із Чаду разом із дружиною та сином йшли вулицею Корольова в Одесі, коли приблизно о 16:00 до них підійшли шестеро людей та почали обзивати їх «мавпами» та «чорними», говорили, що «Україна для українців» і запитували, навіщо ті приїхали до України. Після цього вони напали на чоловіка. Перехожі допомогли йому відбитися від нападників.

- У Сімферополі, Автономна Республіка Крим (АРК) на перехресті вулиць Москалева и Широка біля старого кладовища група з чотирьох чоловіків здійснили напад на кримську татарку, релігійну дівчину 1980 р.н. в мусульманському платку. Спочатку чоловіки в стані алкогольного сп'яніння вимагали, щоб дівчина зняла платок, а після відмови напали на неї. Жертву вдарили пляшкою з-під пива по голові, штовхали та зривали з її голови платок. При цьому нападники ображали релігійні почуття жертви, стверджували, що мусульмани не повинні жити. Нападників злякала машина, що проїжджала поруч і вони втекли.

- 29 серпня приблизно о 23:00 по вул. Санаторній, невідомі правопорушники кинули пляшку з запалювальною сумішшю до вікна однієї з кімнат гуртожитку медінституту СумГУ де проживали студентки з Нігерії. Загорілися речі студенток, ніхто не постраждав. На фасаді будівлі з обох боків невідомі зробили написи “Go home” та зображення свастики. Затримано двоє підозрюваних у скоєнні підпалу.

- У ніч на 16 травня в Жовтневому районі м. Харків (вул. Ярославська, 31) було здійснено підпал будівлі татарської мечеті. Невідомі залишили на огорожі мечеті ісламофобські написи, після чого проникли на територію та підпалили входні двері за допомогою автомобільної покришки. Вогонь було оперативно ліквідовано пожежними, які приїхали через 15 хвилин після виклику. Площа пожежі складала 5 квадратних метрів.

- За повідомленням МВС від 27 квітня, у селі Джурин Шаргородського району Вінницької області троє місцевих хлопців заради розваги розтрощили 66 могил на старому єврейському кладовищі. Місцева єврейська громада звернулася за допомогою в міліцію. Під підозру потрапили троє місцевих хлопців, найстаршому з яких 18 років, двоє інших – 14-річні восьмикласники. Слідчий відділу міліції відкрив кримінальне провадження за статтею наруга над могилою.

- За повідомленням від 6 березня, у Луцьку двоє молодиків, назвавшись представниками Правого сектора, напали на темношкірих студентів місцевого вишу. Інцидент стався поблизу Меморіалу Слави, коли останні верталися з пар до свого гуртожитку. Нападники були затримані та доставлені до відділку міліції. Там підозрювані зізналися, що до Правого сектору не мають жодного стосунку і напали на іноземців виключно через те, що хотіли випробувати щойно придбаний електропристрій.

- Близько 15-16.00 в районі Троєщина м. Київ, було здійснено напад на громадянина Пакистану, групою з трьох осіб, коли він повертався додому. Один був одягнений у чорну маску. Під час побиття, вони кричали, чому він сюди приїхав та що вони не хочуть його тут більше бачити. Чоловік у масці (приблизний вік – 27 років) вдарив зі спини громадянина Пакистану в голову, і коли чоловік упав, почав бити його ногами, інший чоловік без маски допомагав йому. Третій чоловік вів спостереження. Вони зняли побиття на мобільний телефон, витягнули гроші (приблизно 300 грн.), але не взяли мобільний телефон і втекли.